

"Οποιος ελεύθερα συλλογάται , συλλογάται καλά ".
Ρήγας Φερραίος

Καρδαμάς

Εφημερίς τών συζητήσεων

Νά γίνη κάτω διάβαση στα "Τρία Γεφύρια"

Εφημερίδα Μορφωτικό , Πολιτιστικό και Κοινωνικό Προβληματισμό , εκδιδομένη άπαξ τού τριμήνου εν Καρδαμά Ηλείας
Έτος Δ', Αριθ.Φύλλον 13, Οκτώβριος -Δεκέμβριος 2004 . Ιδρυτής-Εκδότης και Διευθυντής : Άγγελος Λιβαθινός 27200 Καρδαμάς Ηλείας ,Κιν. Τηλ.: 697-8197763

Διαβάστε

σ' αυτό το φύλλο

ΠΛΑΝΕΣ ΚΑΙ Η ΑΛΗΘΕΙΑ

τού Μητροπολίτη μας,
κ.κ. Γερμανού (σελ. 2)

Επετειολόγιον

τού Άλκη Λατίνου (σελ. 2)

Ο ανεξάντλητος πλούτος τής Ελληνικής Γλώσσας

τού Άλκη Λατίνου (σελ. 2)

Ένας Καρδαμάς απ' τα παληά

Μία Έρευνα για τους παλαιούς
κατοίκους του Καρδαμά από τον
Καθηγητή Μαθηματικών-Λυκειαρχή,
Άγγελο Λιβαθινό
(5ο Μέρος τής Έρευνας, σελ. 3)

Φωτογραφία και Τοπική Ιστορία

Μία παρουσίαση φωτογραφικών
υποκομιδών από την Κοινωνική
Ζωή τών ανθρώπων του Καρδαμά,
κατά τις περισσένες δεκαετίες (σελ. 4)

Νεοελληνικό Έπος

Άρθρο της Θεολόγου Καθηγήτριας,
κ. Κανελλοπούλου Θεοδώρας (σελ. 5)

Ο Θάνατος τής Οικειότητας

Επίκαιρο Δοκίμιο για τις ανθρώπινες
σχέσεις, τού Martin Jacques (σελ. 5)

Το Χριστόψωμο

(Διήγημα πρωτότυπον)
του Άλκη Παπαδιαμάντη, (σελ. 6)

Ο Ινδοενρωπαϊκός μόρθος

Το δεύτερο μέρος τής έρευνας
για την Ελληνική Ιστορία,
τού Νίκου Κυτόπουλου, (σελ. 7)

Πολιτισμός και Βαρβαρότητα

Άρθρο τού Σπύρου Κ. Λιβαθινού
(σελ. 7)

Βιβλιοπαρουσίαση

Ηλειακή Πρωτοχρονία 2005,
από τον Άγγελο Λιβαθινό (σελ. 8)

Εντός Εκτός και Επί τα Αντά

Επίκαιρα σχόλια
από τον Πυθαγόρα (σελ. 8)

Λαογραφικό Μουσείο και Βιβλιοθήκη !

Στο παλαιό Δημοτικό Σχολείο Καρδαμά
Θετική ανταπόκριση τών Καρδαμαίων στην εξόρμηση τού Μορφωτικού Συλλόγου,
για την ανακαίνιση τού κτιρίου!

Η ανταπόκριση τού κόσμου είναι ίσως πέραν τών προσδοκιών, που είχαν οι λαοφίλες την ευενήγη αυτήν πρωτοβουλία, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τού Μορφωτικού Συλλόγου Καρδαμά, "Κωστής Παλαμάς". Ο λόγος για το κτίριο τού παλαιού Δημοτικού Σχολείου Καρδαμά, όπου εφοίτησαν γενεές και γενεές Καρδαμαίων, αφού αυτό χρονολογείται από τα τέλη του 19ου αιώνα! Ενώ κτίριο με νεοκλασικά χαρακτηριστικά, που, ενώ θα έπειτε να αποτελεί κόσμημα για το χωρίο μας, αποτελούσε για δεκαετίες έναν χώρο όπου αυθαίρεταν πάντες οι διερχόμενοι! Παράθυρα και πόρτες κατεστραμένα, απούσια φροντίδας από όσους υποτιθέται ότι έχουν ταχθή να φυλάσσουν θερμοπόλες" τής Μνήμης και τής Ιστορίας τού τόπου μας!

Ο Μορφωτικός και Πολιτιστικός Συλλόγος Καρδαμά μάς "Καστρίς Παλαμάς", με επιμονή και υπομονή που εμπνέει ο Ιδρυτής του και επι σειρά επώνυμος Πρόεδρος του, κ. Αγγελος Λιβαθινός, κατόρθωσε να αναλέψει την ευθήνη τής ανακαίνιση του Μνημείου αυτού, μετά από την ευενή παραχώρηση του με Χρησιμόποιηση του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου Καρδαμά, που είναι και ο ίδιοκτής του Κτηρίου. Για να χρησιμεύσει αως χώρος, όπου θα φυλαχθεί με την πρέπουσα φροντίδα, η σύγχρονη Ιστορία τού Καρδαμά και τών ανθρώπων του. Στόχος του δραστηριού Διοικητικού Συμβουλίου τού Μορφωτικού Συλλόγου είναι να χρησιμοποιήσῃ το κτίριο αυτό ως χώρο, όπου θα στεγανθεί το ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΡΔΑΜΑ, που θα ιδρύεται στην πρόσημη θέση της Καρδαμάς, που είναι της διοικητικής και κοινωνικής ζωής, 4) παλαιό χειρογράφα και έντυπα-παλαίσια συμβόλαια- πρακτούσμφωνα- πωλητήρια, που αναφέρονται στις δραστηριότητες και συναλλαγές τών κατοίκων του χωριού μας, κλπ. Μετά από την συγκέντρωση αυτού του λαογραφικού υλικού, ο χώρος τού παλαιού Δημοτικού Σχολείου Καρδαμά θα αποτελεί έναν διαρκή Εκθεσιακό Χώρο Μνήμης και Πολιτισμού για παλούκις και νέους ανθρώπους. Για να διατηρήθη η συλλογική Ιστορική και Κοινωνική Μνήμη τού χωριού μας. Ο χώρος αυτός θα χρησιμεύσει και ως χώρος τών ιστορικών αντικειμένων από την Παραδοσιακή Ελκυστική ζωή του. Θα ακολουθήσουν και άλλες παρεμβάσεις, στα πλαίσια του σεβασμού τού ιστορικού αυτού μνημείου του χωριού μας, με την διατήρηση τών αρχιτεκτονικών χαρακτηριστικών.

Μορφωτικό Συλλόγου, αλλά και ως χώρος όπου θα στεγανθῇ η Βιβλιοθήκη, που οργάνωσε ο Ιδρυτής τού Συλλόγου, κ. Λιβαθινός Αγγελος, από τής ίδρυσης του Συλλόγου το 1976-77!

Στην προστάσεια για την ανακαίνιση τού Ιστορικού Συμβουλίου τού Μορφωτικού Συλλόγου, η ανταπόκριση τών Καρδαμαίων είναι λιαν ενθαρρυντική και εν πολλούς συγκινητική. Ήδη, κατά το πρώτο τρίμηνο τού 2005, θα έχουν τοποθετηθή τα παραδοσιακά έγγινα παράθυρα και οι θύρες, σε αντικατάσταση τών ήδη κατεστραμένων, υπό την προστήρα του κτίριου θα λάβει την χαρακτηριστική ελκυστική ζωή του. Θα ακολουθήσουν και άλλες παρεμβάσεις, στα πλαίσια του σεβασμού τού ιστορικού αυτού μνημείου του χωριού μας, με την διατήρηση τών αρχιτεκτονικών χαρακτηριστικών.

(Συνέχεια στην σελίδα 6)

Η Άλλη Διάσταση / Τού Άγγελου Λιβαθινού

Η ηλικία τής Γής είναι 4,6 δισεκατομμύρια χρόνια !

Πόσο διαρκεί η ανθρώπινη ζωή, ώστε να επιμένουμε στην απαξίωσή της;

Ο χρόνος, ως βασική έννοια της αλληλουχίας τών γεγονότων, αποσχόλησε τον άνθρωπο από της εμφανίσωση τού ανθρώπινου ειδούς στην Γή. Για την προσέγγιση της έννοιας του χρόνου, ο άνθρωπος κατάλαβε απ' την αρχή ότι έπειτε να εφεύρει μεθόδους μετρήσεως του. Σήμερα, με την πρόσδοτο των επιστημών και της τεχνολογίας, είμεθα έτση να μετράμε ακόμη και την χρονική διάρκεια ενός μικρού κλάσματος του δευτερόλεπτου!

Αλλά, δύο δύσκολο είναι να συλλάβει ο ανθρώπος νούς την έννοια του "εκατοστού τού δευτερόλεπτου", ακόμη πιο δύσκολο είναι να συλλάβει, παραδείγματος χάριν, το μέγεθος των 4,6 δισεκατομμυρίων ετών, δηλαδή την τηλική της Γής!

N.A. Ασία, Δεκ. 2004 : Μέ τέτοια απόστευτη καταστροφή, τί ευχή να κάνεις;

ζωής του (από 64 μέχρι 70 ετών)! * Πριν από 1,5 χρόνο εμφανίσθηκαν τα μεγάλα ερπετά και οι δεινόδαυροι.

* Ο αρχαιότερος ανθρώπος στην Γή εμφανίσθηκε πριν από 11 μηνές, ενώ ο ανθρωπός που θα λάβει την πρώτη γέννηση της Γής θα είναι πριν από 65 ετών!

* Το Τρωκάς Πόλεμος άρχισε πριν από 23 λεπτά!

* Η Ελληνική Επανάσταση για την αποτίναξη του Οθωμανικού ζυγού άρχισε πριν από 1 λεπτό και διέθερε πάλι την πρώτη γέννηση της Γής.

* Μόλις πριν από 33 δευτερόλεπτα ζέσπασε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος,

* Πριν από 1,5 ώρα ανακαλύψαμε την Γεωργία,

* Μόλις πριν από 1,5 λεπτό άρχισε η Βιομη-

χανική Επανάσταση, που θεμελίωσε την "τεχνολογική πρόοδο" μας !

Μέσα, λοιπόν, σ' αυτά τα 90 δευτερόλεπτα της "Βιομηχανικής Επανάστασης" καταφέραμε οι άνθρωποι να προκαλέσουμε την εξαφάνιση εκατοντάδων ειδών ζώων, αλλοιώσαμε με απίστευτους ρυθμούς το Περιβάλλον, λεπτείσαμε το πλανήτη μας, για να "βελτιώσουμε" δημιεύοντας τη δράση μας ή με την απάθεια μας εκατόμβες ανθρώπινων θυμάτων και κυρίως μικρώ παιδιών με την επιμονή μας να "εκπολιτισούμε", απρόσκλητοι εμείς, τους δήθεν απολύτως!

Η ανθρώπινη ζωή, όμως, διαρκεί σε "συμπτυκτωμένο" χρόνο μόλις 34-40 δευτερόλεπτα (!), και εμείς επιμένουμε να εξαπλώσουμε ή να "απολαμβάνουμε" είτε να "διευκολύνουμε" επιθετικούς πολέμους ανά την υφήλιο, κινοποιήσαντες με την απάθεια μας εκατόμβες ανθρώπινων θυμάτων και κυρίως μικρώ παιδιών με την επιμονή μας να "εκπολιτισούμε", απρόσκλητοι εμείς, τους δήθεν απολύτως!

Αδυνατούμε, έτσι, να κατανοήσουμε ότι βρισκόμαστε στα πρόθυρα μιας μαζικής εξόντωσης και της ολόκληρητης καταστροφής της Γής και του ανθρώπινου ειδούς, που μπορεί να επέλθει στα χρονικά όρια τής παρούσης ή της επομένης γενεάς, δηλαδή μόλις εντός τών επομένων 60 δυτερόλεπτων "συμπτυκτωμένου" χρόνου !-

**Ένας Καρδαμάς
απ' τα παληρά**

(Συνέχεια από την σελ. 3)

8) Ράμος Αθανάσιος τού Ιωάν.

Πατρίς: Καρδαμάς, Επάγγελμα Πατρός: Κτηματικός

9) Σκουτέρης Χαράλαμπος τού Χριστ.

Πατρίς: Καρδαμάς, Επάγγελμα Πατρός: Κτηματικός

10) Σταματόπουλος Παναγιώτης τού Ιωάν.

Πατρίς: Φίλια, Επάγγελμα Πατρός: Ορφανός

11) Χρονόπουλος Στέφανος τού Χρόν.

Πατρίς: Καρδαμάς, Επάγγελμα Πατρός: Κτηματικός

ΤΑΞΗ Δ'

(Από Προαγωγή ή Απόρριψη)

1) Αδαμόπουλος Πάικος τού Χρισ.

Πατρίς: Καρδαμάς, Επάγγελμα Πατρός: Κτηματικός

2) Βασιλόπουλος Διονύσιος τού Βασ.

Πατρίς: Καρδαμάς, Επάγγελμα Πατρός: Κτηματικός

3) Γεωργακοπούλου Τασούλα τού Κυν.

Πατρίς: Καρδαμάς, Επάγγελμα Πατρός: Ορφανή

4) Γιαννικόπουλος Δημήτριος τού Σπ.

Πατρίς: Καρδαμάς, Επάγγελμα Πατρός: Κτηματικός

5) Δημόπουλος Ιωάννης τού Δημ.

Πατρίς: Αμαλιάς, Επάγγελμα Πατρός: Κτηματικός

6) Κυριακόπουλος Χρίστος τού Ιωάν.

Πατρίς: Καρδαμάς, Επάγγελμα Πατρός: Κτηματικός

7) Φωτακόπουλος Παναγιώτης τού Σπ.

Πατρίς: Καρδαμάς, Επάγγελμα Πατρός: Ορφανός

3.3. ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ 1898-99

Σαράντα οκτώ (48) : 45 Άρρενες, 3 Θηλείς.

A'=15, B'=13, Γ'=11, Δ'=9

3.4. Ένα Ενδιαφέρον Σχόλιο

Από τα μέχρι τούδε εκτεθέντα στοιχεία των φοιτηστών μαθήτων στο Δημοτικό Σχολείο Καρδαμά, προκύπτει, ότι μερικοί εξ αυτών εμφανίζονται ορφανοί μεταξύ Αυγούστου 1897 και Αυγούστου 1898. Το εύρημα αυτό αποτελεί ιδιότερο ανδιάφορον, αν ληφθεί υπ' όψη, ότι ο "απαχής" Ελληνοτουρκικός πόλεμος διεξήχθη στο διάστημα Απριλίου - Μαΐου 1897 και η "προκαρπτική συνέβηση" ειρήνευσεώνας μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας υπεγράφη τον Σεπτέμβριο του 1897.

Διατυπώνομε, λοιπόν, την πιθανότητα, ότι ίσως κάποιοι από τους πατέρες αυτών των ορφανών μοιρήσανται σε κάποιες μάχες αυτού του πολέμου. Επειδή μέχρι σημήνιος δεν διαθέσουμε στοιχεία περί αυτού, καταγράφουμε συγκεντρωτικά τα στοιχεία αυτών των μαθητών και τών πατέρων τους, με την ελπίδα, ότι στο μέλλον, και με την βοηθεία δύον έχουν κάποια στοιχεία, ότι απαντήσουμε οριστικώς στην υπόθεσην αυτή:

1) Βαγενάς Χρίστος τού Βασιλείου, από τον Καρδαμά. Σήμερα πρώτη εγγραφή του, την 27η Αυγούστου 1897, δηλώνεται ορφανός.

2) Κυριακόπουλος Γεώργιος τού Γεωργίου, από τον Καρδαμά. Το 1896-97, δηλώνεται επάγγελμα Πατρός: Κτηματικός. Όμως, κατά την εγγραφή του στην Β' Τάξη την 21.8. 1897, δηλώνεται ορφανός.

3) Καραγκούνης Βασίλειος τού Άλ., από τον Καρδαμά. Το 1896-97, δηλώνεται επάγγελμα Πατρός: Κτηματικός. Όμως, κατά την εγγραφή του στην Δ' Τάξη την 18.8.1897, δηλώνεται ορφανός.

4) Φωτακόπουλος Παναγιώτης τού Σπ., από τον Καρδαμά. Κατά τα έτη 1896, 1897 δηλώνεται επάγγελμα πατρός: Κτηματικός. Άλλα, κατά την εγγραφή του στην Δ' Τάξη την 18.8.1898, δηλώνεται ορφανός.

5) Σταματόπουλος Παναγιώτης τού Ιωάννη, από τον Φίλια. Στις 27.8.1897 δηλώνεται επάγγελμα πατρός: Κτηματικός, αλλά κατά την εγγραφή του στην Γ' Τάξη την 17.8.1898, δηλώνεται ορφανός.

6) Παπαγιαννακόπουλος Κωνίνος τού Αλεξ., από τον Καρδαμά. Εγγραφή στην Α': 15.9.1898: ορφανός.

7) Καραμπούλης Δημήτριος τού Γεωρ., από τον Καρδαμά. Εγγραφή στην Α': 15.9.1898: ορφανός

8) Παναγιώτουπολος Γεώργιος τού Χρισ., από την Κερτίτσα. Εγγραφή στην Δ': 15.9.1898: ορφανός.

9) Αντωνόπουλος Γεώργιος τού Δημ., από τα Μαζίκα. Πρώτη εγγραφή στην Β': 15.9.1898: ορφανός.

Όποιοσδήποτε κατέχει στοιχεία για τους ανωτέρω γονείς μπορεί να τα στείλει στον Διευθυντή τής έφημερίδος "Καρδαμάς".

Σημειώσεις:

(Ι). Όποις παρατηρούμε (και θα παρατηρούσουμε και με ώλους μαθητές), αρκετοί μαθητές, ενώ ολοκλήρωναν την φοίτησή τους στο Δημοτικό Σχολείο Καρδαμά, προκειμένου να υποστηθούν εις εξέτασης για την εγγραφή του σ' αυτό. Όταν απετρέπονται στις εξέτασης αυτές, είχε το δικαίωμα να ζηναφρόποτες για την εξήγηση του στο Ελληνικό Σχολείο. Αυτό μπορούσε να επεγράψει μία ή περισσότερες κατατάξην στα κατατάξια του στο Ελληνικό Σχολείο. Άλλοι, μαθητές, μετά από παρόμοιες προσπάθειες κατέφερναν να κατατάξουν τελικά στο Ελληνικό Σχολείο. Άλλοι, όχι!

Τέλος τού 5ου μέρους τής Έρευνας
(Στο επόμενο Φύλλο, το έτος 1899-1900)

Καρδαμάς
Φωτογραφία και Τοπική Ιστορία

Οι Καρδαμαίοι τόχαν συνήθειο τους, την Τρίτη τού Πάσχα να επισκέπτονται πεζή την Φραγκαβίλλα, παρέες-παρέες, από τον δρόμο : Καρδαμάς-Κουρτίκι-Φραγκαβίλλα, για το εκεί Πανηγύρι. Την παρέα τής φωτογραφίας αποτελούν 5 νεολαίοι τού 1961 από τον Καρδαμά, και φωτογραφήθηκαν σε χωράφι δίπλα στον ναό της Φραγκαβίλλας, το Πάσχα τού 1961: Από αριστερά προς τα δεξιά διακρίνονται: 1) Βισβάρδης Σάκης, 2) Καράμπελας Θανάσης, 3) Αδαμόπουλος Γιάννης(Αξιωμ. Ναυτικού ε.α.), 4) πίσω, ο Αρβανιτάκης Δημήτρης, και 5) μπροστά δεξιά, ο Αρβανιτάκης Τάκης (μακαρίτης πλέον).
(Η φωτογραφία είναι από το πρωστικό Αρχείο τού συμπολίτη Αδαμόπουλου Γιάννη τού Δημ. - Αξιωμ. τού Ναυτικού ε.α.)

Μαθητές στο νέο (σημερινό) Δημοτικό Σχολείο Καρδαμά το έτος 1969-70

1η Σειρά πάνω, από αριστερά: 1) Μητσόπουλος Ηλίας, 2) Θεοδωράροπουλος Θανάσης τού Κ., 3) Πετράκος Παύλος, 4) Χρονόπουλος Γεώργιος τού Αντώνη, 5) Καράμπελας Γεώργιος τού Αθ., 6) Σέπτας Θεόδωρος, 7) Παναγιωτόπουλος Θεόδωρος, 8) Φωτακόπουλος Δημήτριος τού Παν.

2η Σειρά από αριστερά : 1) Βίσος Παναγιώτης, 2) Μητσόπουλος Γιάννης, 3) Σέπτα Αικατερίνη, 4) Ζαγαρέλους Γεωργία , 5) Φιλιπποπούλου Χριστίνα, 6) Παναγιωτόπουλος Χριστίνα, 7) Γιαννόπουλος Χρίστος τού Αθ., 8) Λαβαζάς Αθανάσιος

3η Σειρά κάτω από αριστερά : 1) Αποστολοπούλου Αμαλία, 2) Μωραΐτη Μαρία, 3) Αντωνοπούλου Ελένη, 4) Ξένου Δημήτρα, 5) Πετράκου Μαρία, 6) Η Δασκάλα τους με την μικρή Φιλιπποπούλου , 7) Αθανασοπούλου Αντιγόνη, 8) Μουρτογιάννη Μαρία, 9) Φωτακοπούλου Αικατερίνη, 10) Μουστάγιαννη Ελένη , και 11) Φωτοπούλου Μαριάνθη

(Η φωτογραφία είναι από το πρωστικό Αρχείο τού συμπολίτη Δημ. Φωτακόπουλου τού Παναγιώτη)

Φωτογραφία και Τοπική Ιστορία

**Έχετε παληές Φωτογραφίες;
Μία Φωτογραφία αξίζει
όσο...χίλιες λέξεις!**

Μπορείτε να τις στείλετε ή να τις παραδώσετε στον Δ/ντή τής Εφημερίδας, κ. Άγγελο Λιβαθινό, (697-8197763) για να δημοσιευθούν στην Εφημερίδα "Καρδαμάς".

Είτε αφορούν ιδιωτικές στιγμές, είτε στιγμές τής Δημόσιας ζωής στον Καρδαμά.

Φυσικά, θα σας επιστραφούν αμέσως.

Αργότερα, η Εφημερίδα μας θα διοργανώσει στον Καρδαμά έκθεση παλήν φωτογραφιών και ντοκουμέντων. Και θα πις συμπεριλάβει σε ειδική έκδοση φωτογραφιών ντοκουμέντων για τον Καρδαμά. Για τα θυμηθούν οι παλαιοί, και να γνωρίσουν οι νέοι, τον Καρδαμά και τους ανθρώπους του στα παλαιά τα χρόνια!

Η Φωτογραφία καταγράφει Ιστορία!

Νεοελληνικό Έπος

Γράφει η
Κανελλοπούλου Θεοδώρα,
Καθηγήτρια Θεολόγος

Η αόπλη εξέγερση των φοιτητών το Νοέμβριο του 1973 αποτελεί ένα μεγάλο σταύρο στη μεταπολεμική Ελλάδα. Δεν εμποδίσεις μόνο τη νομιμοποίηση της δικτατορίας. Ξεσκέπασε την αδιστακτή φύση της, εγκαινίαζοντας θαρραλέα το ξεδόνιασμά της. Δημιούργησε συνήθεις υψηλής αλληγενής μέσα στο λαό και ψυχολογικές συνθήκες ενός γενικού πρωτόστατου.

Ο Ελληνικός λαός, με πρωτοπόρα τη νεολαία του, βρέθηκε αντιμέτωπος με τη δικτατορία και νίκησε. Ποτέ δεν πρέπει να ξέχασει την προσφορά του Πολυτεχνείου στον Ελληνικό λαός. Κι ακόμα πιο πολύ ο εχθρός του...

Στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη, στην Πάτρα, στα Γιάννενα, η φωνή νέων, που είχαν ξεσκυθεί το Νοέμβριο του 1973, ήταν μία : επάνοδος της Ελευθερίας στη χώρα που τη δόξασε, Δημοκρατία, σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, λαϊκή κυριαρχία.

Ένα ήταν το πραγματικό της σύνθημα: "Εμπρός να σηκώσουμε τον ήλιο πάνω απ' την Ελλάδα...", τον ήλιο που δεν τον άφηνε να φανεί η δικτατορία. Πάνω από μία Ελλάδα, όπου ο αστυφύλακας δεν θα αποτελεί το σύμβολο-φόβητρο της Εξουσίας, αλλά τον προστάτη της νόμου. Οι λαϊκοί τύποι που φωτίζονταν από μία σπάνια ομορφιά. Οι αδιστακτοί θα χτυπούσαν. Άλλα, στηματισθήκαν ανεξήπλα. Η υφήλιος θα βγάλει τα συμπεράσματά της, και τα ρήγματα που θα δημιουργηθούν στη λεοντή των τυρράνων θα είναι από εκείνη τη στιγμή ασυγκόλλητα. Το κέντρο της Αθήνας θα γεμίσει οδοφράγματα. Τρόλευ, λεωφορεία, υλικά οικοδομών, καρέκλες καφενείων, όλα θα χρησιμοποιηθούν. Οι ρόδες θα ξεφουσκωθούν, τα οχήματα θα μείνουν αμετακίνητα για τις κρίσιμες εκείνες ώρες. Και οι απλοί άνθρωποι του λαού- τοι μεγάλο ανώνυμο πλήθος- θα συμπαρασταθεί απόλυτα σ' αυτά τα γενναία παιδιά.

Ο αυθωρημητισμός ήταν η πηγή και η πονηρή του μεγάλου χείμαρου του Πολυτεχνείου. Το αρχικό αίγαμα για ελεύθερες φοιτητικές εκλογές κατέφερε, μπροστά στη μεγάλη συμπαράσταση του Αθηναϊκού λαού, να μετασχηματισθεί γρήγορα σε πανελλήνια αξιώση αλλαγής: "Η Τώρα, ή Ποτε...".Την Παρασκευή 16 Νοεμβρίου 1973, το Ελληνόπουλο ανεβαίνει με το φωτεινό του μέτωπο ψηλά τη στερνή ανηφορία του. "Να πεθάνει, ήθελε να' να λεύτερο".

Στην ιστορία της νεότερης Ελλάδας, το Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο του 1973 θα αποτελεί πάντα ένα από τα πιο βασικά και μεγαλειώδη κεφάλαια. Για χρήση όχι μόνο ελληνική, αλλά και παγκόσμια. -

Καρδαμάς

Ζωή και Πολιτισμός

Ο Θάνατος τής Οικειότητας

Τού Martin Jacques (*)

Είναι εδραιωμένη στην κοινωνία μας η επειοθήση ότι η αλλαγή είναι συνώνυμη με την πρόσδοση. Οι κυβερνήσεις επανειλμένες το διακριτικό σους και πολλοί άνθρωποι φαίνεται να την ενστερνίζουν σε φιλοσοφία ζωής. Πρόκειται, βέβαια, για ανονσία. Η αλλαγή δεν είναι πάντα καλή. Και οι πρόσφατες έρευνες, που δείχνουν ότι είμαστε περισσότερο ευτυχισμένοι απ' ό,τι στο παρελθόν, υποδηλώνουν μια βαθύτερη δυσφορία στην καρδιά της δυτικής κοινωνίας.

Τα ευρήματα αυτά δεν προκαλούν έκπληξη. Η ίδια η ιδέα για το τί σημαίνει άνθρωπος και ποιές είναι οι συνθήκες μέσα στις οποίες ευδοκιμούν οι ανθρώπινες ιδιότητες, έχει διαβρωθεί. Ο λόγος για τον οποίο αισθανόμαστε λιγότερο ευτυχείς απ' όσο άλλοτε είναι ότι η οικειότητα στην οποία στηρίζεται η αισθήση ευζωίας -προϊόν των πιο στενών, των πιο πρωταρικών μας σχέσεων, ιδίως μεσά στην οικογένεια- αποδύναμεται. Από αυτή την άποψη, τρείς τάσεις αλλάζουν και στο βάθος τη φύση των κοινωνιών μας.

Πρώτα πρώτα, η ανάπτυξη του απομικρού, που πρωτεύει δηλωθήκε τη δεκαετία του '60, έκανε τον εαυτό κυρίαρχο ενδιαφέρον και γενικό σημείο αναφοράς, ενώ οι πρωταρικές ανάγκες του καθενές έγιναν η τελική δικαιολόγηση των πάντων. Ζούμε στην εποχή του εγώ-μου.

Δεύτερον, έχουμε την αμείλικτη εξάπλωση της αγοράς σε όλους τους τομείς της κοινωνίας. Η εμπορευματοποίηση των πάντων έχει κάνει την κοινωνία, και το καθένα από μάς, πιο ανταγωνιστικός. Η λογική της αγοράς δεν αφορά μόνο την ιδεολογία των νεοφιλελύθερων αλλά έχει γίνει πλέον οικομενική, το κρίτηριο που χρησιμοποιούμε όχι μόνο για τη δουλειά μας και στα ψωνίζουμε, αλλά και σօσον αφορά τον πιο ενδύμαχο εαυτό μας, τις πιο πρωταρικές σχέσεις μας. Οι προφήτες, που εξήγειναν την επανάσταση της αγοράς, την είδαν σε αντιπαλότητα με το κράτος: στην πραγματικότητα, αποδείχτηκε πολύ ύπουλη από αυτό, διαδρώντας την ίδια την έννοια της οικειότητας που είναι άνθρωπος. Το πιοτεύων τού "εγώ", αδιάσπαστα δεμένο με το ευαγγέλιο της αγοράς, έχει αιχμαλωτίσει την ουσία της ζωής μας.

Τρίτον, έχουμε την ανάπτυξη των τεχνολογιών Επικοινωνίας, ειδικότερα των κινητών τηλεφώνων και του διαδικτύου, οι οποίες συρρικνώνουν τον ιδιωτικό μας χώρο και επιταχύνουν τον ρυθμό της ζωής. Βέβαια, έξακολουθούμε να έμαστε πάντοτε στην αγορά γραμμάσιας όσο και οι άνδρες, αντιμετωπίζουν όλο και μεγαλύτερη στενότητα χρόνου, με βαθεία συνέπειες για την οικογένεια και ιδιώς για τα παιδιά. Τα ποσοστά γεννητικότητας έχουν πέσει κατακόρυφα. Η θεμελιωδέστερη ανθρώπινη λειτουργία, η αναπαραγωγή, πολιορκείται από τις αξίες του απομικρού. Τα ζευγάρια είναι όλα και πιο απόδοτα στην ημέρα της χρόνου, χρήματος και αφοσίωσης που απαιτεί η ανατροφή των παιδιών.

Οι γονείς μας πρέπει να είναι πιο κοινωνικοί και να γίνουν κατανοητά, χωρίς να μπορούν να ανταποκριθούν σε απλές οδηγίες, να αναγνωρίσουν το όνομά τους ή να μετρήσουν ως το πέντε. Για να μπορέσουμε να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες μας, παραμελούμε τα παιδιά μας, υποκαθίσταμε το χρόνο μας κοντά τους, πληρώνοντας άλλους, ενώ η τηλεόραση και τα βιντεοπανείδια χρησιμοποιούνται σαν μέσα απασχόλησης των παιδιών. Και το πρόβλημα υπάρχει σε όλες τις κοινωνικές τάξεις. Οι "πλούσιοι στη χρήμα-φτωχοί σε χρόνο" επαγγελματίες είναι μια από τις ομάδες που τις αφορά ιδιαίτερα. Ο χρόνος είναι το σημαντικότερο δώρο που μπορεί ένας γονιός να κάνει στο παιδί του -κι όμως ο χρόνος είναι αυτό που είμαστε λιγότερο πρόθυμοι να δώσουμε.

Είναι αδύνατον να προβλέψουμε τις ακριβείς συνέπειες, ωστόσο η μείωση της συναίσθηματικής ευφύΐας και τα προβλήματα συμπεριφοράς φαίνονται αναπόφευκτα. Ουτόσο, η έλλειψη οικειότητας δεν πλήρπει μόνο τις ανθρώπινες σχέσεις. Μειώνεται όλο και περισσότερο η εξοικείωσή μας με την ίδια την ανθρώπινη κατάσταση. Πολλοί υποστηρίζουν ότι τα ΜΜΕ μάς έχουν προσφέρει πολλή γνώση. Το πρόβλημα είναι ότι αυτά που μαθαίνουμε από τα ΜΜΕ έχουν ελάχιστη σχέση με την πρωταρική εμπειρία και με τη γνώση της πραγματικότητας που μεταφέρεται από την εδραιωμένη κοινότητα, τους ανθρώπους που μαθαίνουμε την αισθήση κατεύθυνση, πρό την αντίθετη, την ταυτότητα μας, την ικανότητα να αγαπάμε, να μιλάμε και να ακούμε, να είμαστε ανθρώποι.

Η σχέση γονιού-παιδιού, και ιδιαίτερα μητέρας-παιδιού, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με όλους τους νόμους της αγοράς. Είναι άνιση, χωρίς να απαιτεί ανταπόδοση για τη θυσίες. Αντίθετα, ο μόνος τρόπος, με τον οποίο τα παιδιά μπορούν να ανταποδώσουν σάχη έχουν πάρει από τους γονείς είναι μέσα από την αγάπη που δίνουν, και τις θυσίες που κάνουν, για τα δικά τους παιδιά.

Η σχέση μεταξύ πατέρων και θυσίας, και δελτία καιρού. Δεν υπάρχει χρόνος για να σκεφτείς τί έχει συμβήνη, να συμπιονέσεις, να συγκινηθείς. Άλλωστε ο πόνος είναι κάπι που πρέπει να αποφεύγεται, να κρύβεται, να "διασκεδάζεται"- είναι αντικαταναλωτικός.

Ο πάντας, για παράδειγμα, προσφέρεται σε αφθονία προς κατανάλωση από τα ΜΜΕ, γυμνός από κάθε πόνο, ανάμεσα σε κουτσοπολιά και δελτία καιρού. Δεν υπάρχει χρόνος για να σκεφτείς τί έχει συμβήνη, να συμπιονέσεις, να συγκινηθείς. Άλλωστε ο πόνος είναι κάπι που πρέπει να αποφεύγεται, να κρύβεται, να "διασκεδάζεται"- είναι αντικαταναλωτικός.

Η παρακμή τής κοινότητας και η κυριαρχία των ΜΜΕ οδηγεί σε αποευαισθητοποίηση, σε αποένωση από τα θεμελιώδη συναίσθηματα χωρίς τα οποία δεν έχουμε τη δυνατότητα να καταλάβουμε το νόημα της ζωής: δεν υπάρχουν κορυφές χωρίς χαράδρες.

Τι μπορεί να γίνει, λοιπόν: Ισως όχι πολλά. Ομως, η παρατήρηση δεν χάνει την αξία της.

Υπάρχει, μήπως, τίποτα πιο σημαντικό από την ανθρωπιά μας;

Αν αρκετοί ανθρώποι αποκαλύπτουν τι συμβαίνει, ισως μπορέσουμε να ανακτήσουμε λίγο από τον χαμένο μας.

.....

(*) (Στην Αγγλική Εφημερίδα THE GUARDIAN Αναδημοσίευση από την ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ)

Ιστορία και Πολιτισμός Ο Ινδοευρωπαϊκός Μύθος

Τί πρέπει ν' αλλάξει
στην Ιστορία μας, στην Παιδεία μας, στα σχολεία μας (*)
Τού Νίκου Κυτόπουλου

Β' Μέρος (Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο)

Στο προηγούμενο σημείωμά μας τονίσαμε ότι οι τρεις ανακαλύψεις που έγιναν στη χώρα μας κατά τη δεύτερη πεντακονταετία του 20ού αιώνα (αποκρυπτογράφηση της Β' και της Α' γραμμικής γραφής και της γραφής στην ξύλινη πινακίδα του Διστηλιού Καστορίας) διαλύουν αυτόματα τον Ινδοευρωπαϊκό μύθο ότι οι Ελληνες δεν είναι αυτόχθονες αλλά επερχόθουν.

To "αυτόματα" αυτό θα είναι αυθαίρετο και δεν θα έχει καμία αξία αν δεν εξηγηθεί ικανοποιητικά. Ο μύθος πρώτα πρώτα, αν τον δεχτούμε, οδηγεί στον ακόλουθο συλλογισμό: Εφόσον οι Ελλήνες ήρθαν απ' έξω, ό,τι βρήκαν στην Ελλάδα ήταν γι' αυτούς ένοι, μη ελληνικό. Επομένως, ένοι ήταν και οι δύο πολιτισμοί που ήρθαν εδώ. Ξένη βέβαια και η γλώσσα που εκφράζανε στις γραμμικές γραφές Β' και Α'. Εποι, ο μύθος των ινδοευρωπαίων έκλεινε μέσα του ένα αξεπέραστο εμπόδιο στην αποκρυπτογράφηση των γραφών.

Εποι, πολλά χρόνια πέρασαν άκαρπα. Γι' αυτό κι ο Βέντρις παιδεύτηκε πολύ, όταν καταπιάστηκε με την αποκρυπτογράφηση. Γιατί περίμενε να βρει την ετρουσκική, και κάθε τόσο συναντούσε την ελληνική. Τελικά κατέληξε να στηριχτεί στην ελληνική, για να κατορθώσει το ακατόρθωτο. Εποι πετάχτηκαν και οι Ινδοευρωπαϊστές ότι οι άνθρωποι της εποχής του 1500 π.Χ., οπότε εμφανίστηκε η γραμμική Β' γράφαν και μιλούσαν ελληνικά. Ετοι η Ιστορία μας προχώρησε σε βάθος πέντε αιώνων.

Εμενε βέβαια αίνιγμα ανεξήγητο η γραμμική Α', που είχε πολλά συλλαβογράμματα όμοια με τη γραμμική Β'. Γιατί, η πρώτη πρόληψη ότι μπορεί να εκφράζει άλλη γλώσσα έμενε και μένει ακόμα πανίσχυρη. Κάθε τόσο που σκόνταφαν οι απόπειρες στην αποκρυπτογράφηση, έμενε η υποψία ότι πρόκειται για άλλη, ξένη γλώσσα. Οι συντονισμένες όμως προσπάθειες πολλών μέσα σε 50 χρόνια σημείωσαν σημαντικές προσδόσεις. Σχηματίστηκε τελικά η βεβαίότητα ότι πρόκειται μάλλον για ελληνική. Κι αν ολοκληρωθεί η αποκρυπτογράφηση με επιτυχία κι αποδειχθεί ότι οι άνθρωποι της γραμμικής Α' μιλούσαν ελληνικά, τότε θα ανανεωθεί ολη η ελληνική Ιστορία.

Αυτή τη σκέψη τη διατύπωσε και την υποστήριξε ο διαπρεπής Γάλλος Γλωσσολόγος και Ιστορικός Georges Jeant στο πολύκροτο βιβλίο του: "Γραφή, η μνήμη των ανθρώπων". Στο κεφάλαιο "Ελληνική γλώσσα", θέτει οι ίδιοι ότι από την πρώτη γραμμική γράφηση στην Ιθάκης, η οποία αποδειχθεί ότι οι άνθρωποι της γραμμικής Α' μιλούσαν ελληνικά, τότε θα ανανεωθεί ολη η ελληνική Ιστορία.

Από το τσιτάριο αυτό καταλαβαίνει κανείς τον προβληματισμό του Γάλλου επιστήμονα. Διαβλέπει το παραμύθι που κατασκεύασαν οι Ινδοευρωπαϊστές και προεποιεύται, ότι οι κοτούκοι της Ιθάκης γράφαν και μιλούσαν ελληνικά πριν 2.700 χρόνια π.Χ., τότε το παραμύθι της ετεροχθονίας των Ελλήνων

Πήλινη πινακίδα γραμμικής γραφής Β', από την Κνωσό

φέρνουν οι ιστορικοί μας εδώ, βλέπουν τους ντόπιους, που δεν πήγαν πουλερχεία, να μιλούν την ίδια γλώσσα με τους νεοφερμένους από τις οικουμενικές στέπες "Ελληνονίδο - Ευρωπαίους"! Το ομολογούν κιόλας ότι οι Τέμικες, οι Αόνες, οι Υάντες, οι Πλεασγοί, οι Κάδμειοι, οι Δρύποτες και λοιποί μιλούν μια γλώσσα που έχει αρκετό στοιχεία για να "υποστηρίζουν την υπόθεση για την παρουσία στην Ελλάδα Ινδοευρωπαϊών πριν από την άφιξη των Πρωτοελλήνων".

Και δεν προβληματίζεται κανείς από τη διαπίστωση. Από ποιόν έμαθαν οι αυτόχθονες την ίδια γλώσσα; Αντίθετα, προσπαθούν απεγνωμένα ν' αποδείξουν ότι και οι Δαναοί ήρθαν από έξω από τα περιβόλια Κουργάκων.(2) Δε διστάζουν να αυτοδιαύρουνται, γιατί κρύβουν τα ιστορικά ή μυθικά στοιχεία που αφορούν τη δράση των Δαναών στη Δύση, από τα οποία φαίνεται καθαρά ότι οι Δαναοί με κέντρο το Αιγαϊκό χώρο κινούνται, σκορπούν σ' Ανατολή και Δύση.

Ποιά είναι λοιπόν η ιστορική αλήθεια, που πρέπει ν' αποκατασταθεί; Η ανοχή του Ινδοευρωπαϊκού μύθου ή η αντιπέθετη απόρριψή του; Κοντά σε πολλά άλλα έχουμε και τόν όπου το Γάλλο επιστήμονα: Αν αποδειχθεί η ήπαρηγή ελληνικής γραφής το 2700 π.Χ. τότε ο μύθος απορρίπτεται και η ιστορία της Ελλάδας ξαναγράφεται.

Ιμάστε σήμερα στην ευχάριστη θέση να διαπιστώσουμε ότι ο όρος αυτός εκπλήρωθήκε. Οι επιφυλάξεις του Γάλλου επιστήμονα διατυπώθηκαν το 1987. Από τότε έγιναν πολλά. Το 1998 κυλωρόθησε κιόλας στην Ελλάδα ένα βιβλίο με τον τίτλο "Ο Δίσκος της Φαιστού έλυσε τη σιωπή του". Κι ο συγγραφέας τουύ τη φορά δεν είναι κόπτος μεγάλος ένος, αλλά ένας ταπεινός αυτόχθονας, είναι ο Γιώργος Πολύμερος, ο άγνωστος στρατηγός ενός οράματος: Να διαβάσει το Δίσκο! Και μινούσιμε ότι το πέτυχε. Κι επομένως μπορεί πια να ξαναγραφεί η Ιστορία. Γενινέται βέβαια εύλογα το ερώτημα: Πώς ένα τόσο μεγάλο γεγονός όπως είναι η αποκρυπτογράφηση του Δίσκου της Φαιστού, μια τέτοια είδησης κυκλοφορεί επί εξι τώρα χρόνια και κανένας Τύπος, κανένας τηλεπομπός, κανένας κήρυκας δεν το διαλάλησε, καμία χαρμόσυνη καμπάνα δεν το εξάγγειλε;

Αυτό είναι από τα σημεία των καιρών, για το οποίο θα γίνει λόγος στο επόμενο.

1. Georges Jeant, "Γραφή, η μνήμη των ανθρώπων", Ελληνική Μετάφραση σελ. 217

2. Κουργάκων: (λέξη σλαβική)= τύμβος με αρχαιολογικά ευρήματα.

(*) Σημείωση της Σύνταξης του "Καρδαμά": Ή λινα ενδιαφέρουσα αυτή εργασία του Ν. Κυτόπουλου δημοσιεύθηκε στον "Περιφερέα" σε τρεις συνέχειες: 22.8, 29.8, και 5.9.2004. Η αναδημοσίευση στον "Καρδαμά" θα γίνει επίσης σε τρεις συνέχειες.

(*) Στο επόμενο φύλλο το Γ' και τελευταίο Μέρος)

Ελεύθερο Βήμα

Πολιτισμός και Βαρβαρότητα

Γράφει ο
Σπύρος Κ. Λιβαθινός

Οι προγονοί μας, με τον πολιτισμό τους, αποτελούν ακόμα και σήμερα παραδείγμα για όλους τους λαούς του κόσμου. Η τεχνολογία τους, η γλώσσα τους, η δημοκρατία τους, οι γνώσεις τους καθώς επίσης και το ήθος των Αρχαίων Ελλήνων ακόμα και σήμερα μελετώνται από τους σημερινούς "προηγμένους" και πρίν 15 αιώνες "βάρβαρους" λαούς. Γιατί, δεν πρέπει να ξεχάμε, πως, όταν οι πρόγονοι μας ασχολούνταν με τα μαθηματικά, το εμπόριο, την ναυσιπλοΐα και την φιλοσοφία, οι σημερινοί "πολιτισμένοι" λαοί ζούσαν στις σημερινές και έτρωγαν αυτό κρέας.

Εμείς οι Έλληνες κληρονομήσαμε αυτήν την ένδοξη ιστορία των προγόνων μας, μιά ιστορία, που, παρά τις προσπάθειες των νύν "πολιτισμένων" και τότε "βαρβάρων" να την διαστρέβει με την προσπάθεια των Αμερικανών για τον Μ. Αλεξανδρό!, είναι εκείνη στην οποία βασίσθηκε ακόμα και ο Αίνσταν, για να αναπτύξει τις διάφορες θεωρίες του. Είναι μιά ιστορία που έχει αποδείξει ότι οι Αρχαιοί Ελλήνες, με την πεποίημά τους, δίνουν ακόμα και τώρα παράδειγμα πολιτισμού. Άλλωστε η ιστορία μας και η γλώσσα μας (πλειάδα λέξεων αποτελούνται βάση για ζένες Γλώσσες) διδάσκεται ακόμα και τώρα σε αρκετές χώρες.

Τί έχουμε, όμως, ως Πολιτεία, να επιδείξουμε εμείς οι νεοελλήνες, απέναντι σ' αυτήν την μεγαλεπίδεια Πολιτισμό και την ιστορία των προγόνων μας; Η απάντηση στο ερώτημα δεν είναι κολακευτική. Γιατί, δυστυχώς με μερικές περιπτώσεις, δείχνουμε, ως Πολιτεία, να έχουμε μπερδεψει τον πολιτισμό με κάπι άλλο ή προσπαθούμε να φανούμε "πολιτισμένοι", κατά τα πρότυπα των νύν "Πολιτισμένων" και δολοφονούμε, να καταπατούν την προσωπική μας περιορισμή, να απαγάγουμε ανυπόμιστους πολίτες όπως θέλουν και όπου θέλουν. Και αυτό, επειδή έτσι θέλουν οι μεγαλοκαρχαρίες που φρόντισαν να τους φέρουν στη χώρα μας, για να γίνει πιο φθηνό το μεροκάματο.

Αυτοί, οι μεγαλοκαρχαρίες, μάς βλέπουν όλους εμάς, τον λαό, σαν αριθμόυς! Τόσο τοις εκατοντάδες πουλερχώνται σε αδημάνιο όλοι μας για το σαρόφαγο της Κρήτης, δείχνουμε από την προσπάθεια με την θεωρία της "Μετανάστης" δολοφονήσει και μερικούς από από την προσπάθεια με την θεωρία της "Βαρβάρων". Και αφήνουμε ασύντονους τους όποιους δήθεν "μετανάστες", να δολοφονούν, να καταπατούν την προσωπική μας περιορισμή, να απαγάγουμε ανυπόμιστους πολίτες όπως θέλουν και όπου θέλουν. Και αυτό, επειδή έτσι θέλουν οι μεγαλοκαρχαρίες που φρόντισαν να τους φέρουν στη χώρα μας, για να γίνει πιο φθηνό το μεροκάματο.

Αυτοί οι "Πολιτισμόι" είναι αυτοί, όμως, όταν μας δογμεί όλους να φοβόμαστε να βγούμε από τα σπίτια μας, να φοβόμαστε να ζήσουμε ελεύθερα στη χώρα μας, να μιλήσουμε ελεύθερα τη γλώσσα μας, να δηλώσουμε ότι είμαστε "Έλληνες"! Αν αυτόν τον "Πολιτισμό", που κάποιοι "καπάτσοι" θέλουν να μας επιβάλουν με το ζήρι, τον αποδεχθούμε, τότε μάλλον θα γίνουμε θύματα και έρματα μιάς ανεπίπτωτης Βαρβαρότητας.-

Ανακοίνωση τού Μορφωτικού Συλλόγου

(Συνέχεια από την 6η σελίδα)

σιωπή, Αθήνα, € 20,18) Πλανωτόπουλος Οφρ. Ηλίας, Καρδαμάς € 50, 20) Δημητρόπουλοι Διμαράντη, Αθήνα, € 50, 21) Δημητρόπουλος Νίτσα, Αθήνα, € 50, 22) Λαζαρέζ Θεμ. Ηρακλής, Καρδαμάς, € 25, 23) Κανελλοπόουλος Καν. Θεοδώρων, Αμαλίας, € 50, 24) Σαυλής Πάνος, Αυτοράλια, € 30 (50\$ Αυτοράλι.) 25) Αθανασάπονιος Χρ. Πλανωτόπουλος, Καρδαμάς € 50, 26) Μπιτράρης Χρήστος, Καρδαμάς € 10, 27) Βαύτος Γεωργίος, Καρδαμάς, € 50, 28) Αρβανιτάκης Νικόλαος, Καρδαμάς, € 10, 29) Δαμασκόπουλος Δημ. Ιωάνν., Καρδαμάς, € 10, 30) Ανδριώτης Σωτήρης, Καρδαμάς, € 50, 31) Αδαμόπουλος Δημ. Ιωάνν., Καρδαμάς, € 10, 32) Ζύγοντας Ανδρέας, Καρδαμάς-Πετρούλες, € 10, 33) Γαννόπουλος Λεων. Δήμος, Καρδαμάς, € 50, 34) Γαννόπουλος Δήμητρουλα, Αθήνα, € 20, 35) Λάρματος Χρήστινα, Καρδαμάς, € 20, 36) Παρασκευόπουλος Οφρέας, Καρδαμάς, € 20, 37) Οδωμάρόπουλος Μιλάρδας, Πάτρα, € 50, 38) Βαγενάς Κωνσταντίνος, Καρδαμάς, € 50, 39) Σπαρτοπόουλος Περιφερόνη, Καρδαμάς, € 05, 40) Ράλλης Αθανάσιος, Αμαλίας, € 03, 41) Σέτας Δημήτριος, Καρδαμάς, € 10, 42) Αναστασίδης Κων. Καρδαμάς-Πετρούλες, € 10, 43) Ξένος Αγγελος, Καρδαμάς, € 10, 44) Αποστόλης Πατ. Νικόλαος, Καρδαμάς, € 05, 45) Ρηγόπουλος Αθ. Απόστολος, Καρδαμάς, € 10, 46) Παναγιωτόπουλος Ανδρέας, Καρδαμάς, € 05, 47) Παπαστασίου Σεργίου, Πάτρας, € 30, 49) Κρήτης Γεώργιος, Καρδαμάς, € 10, 48) Παρασκευόπουλος Γεώργιος, Πάτρας, € 30, 50) Μαρίας Χαράλαμπος, Καρδαμάς, € 50, 53) Λιβαδίνος Αγγελος, Καρδαμάς, € 10, 50) Αρβανιτάκης Γ. Δημήτριος, Καρδαμάς, € 30, 51) Βρής Ν. Ιωάννης, Καρδαμάς, € 10, 52) Μαρίας Χαράλαμπος, Καρδαμάς, € 30, 54) Σταύροπόουλος Κων/νος, Καρδαμάς, € 30, 55) Ανδριώτης Φ. Ιωάννης, Αμερική, € 40 (52\$ Αμερ.)-

Για επιτοκιονία με το Δ.Σ. τού Συλλόγου:
Λιβαδίνος Αγγελος, Πρεδόρος, Τηλ. 26220-27293, 2610-341124, 697-8197763
Μητσόπουλος Αντώνης, Αντιπρόδορος, Τηλ. 26220-24372
Αγγελόπουλος Ανδρέας, Γραμμάτες, Τηλ. 697-148082
Μαρίας Χαράλαμπος, Ταμίας, Τηλ. 26220-27146
Γιαννόπουλος Αντώνης, Μέλος, Τηλ. 6945-00737.-

Θέματα και Ειδήσεις

Ηλειακή Πρωτοχρονιά 2005

**Εκυκλοφόρησε η ετήσια ΙΣΤΟΡΙΚΗ-ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ-ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
Από τις Εκδόσεις ΒΙΒΛΙΟΠΑΝΟΡΑΜΑ στην Αμαλιάδα**

Για τρίτη συνεχή χρονιά πραγματοποιείται η έκδοση του επίσημου Ιστορικού, Λαογραφικού και Λογοτεχνικού Περιοδικού με τίτλο "ΗΛΕΙΑΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 2005".

Είχαν προηγηθή, το 2004 και 2003, οι δύο προηγούμενοι τόμοι: "ΗΛΕΙΑΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 2004" και "ΗΛΕΙΑΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 2003". Η έκδοση είναι τού Βιβλιοπωλείου "ΒΙΒΛΙΟΠΑΝΟΡΑΜΑ" στην Αμαλιάδα, που διευθύνεται από τον δραστήριο Βιβλιοπωλή, κ. Γεώργιο Δημητρόπουλο.

Η εφετεινή έκδοση "ΗΛΕΙΑΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 2005" είναι ένας πολυτελής τόμος 454 σελίδων, και φιλοζενεί εξαιρετικά στην πλειοψηφία τους κείμενα 95 πνευματικών δημιουργών, στην συντριπτική πλειοψηφία τους Ηλείων. Επιμελήτες τής έκδοσης είναι ο κ. Λευνίδας Καρνάρος, Ερευνητής -Συγγραφέας, και ο κ. Γεώργιος Κουρκούτας, Καθηγητής Φιλολογούς.

Ο αναγνώστης βρίσκεται μπροστά σε ένα πλήθος ενδιαφερόντων θεμάτων, ενώ οι ερευνητές θέλουν την ευκαιρία, διαβάζοντας την "ΗΛΕΙΑΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 2005", να αντλήσουν χρήσιμες πληροφορίες για την τοπική ιστορία και λαογραφία. Όλα αυτά, σε συνδυασμό και με λογοτεχνικού περιεχομένου κείμενα, καθιστούν την έκδοση αυτή ένα εξαιρετικό έργο, που δεν πρέπει να λείπει από καμιά βιβλιοθήκη. Παρακάτω, παρουσιάζουμε, κατά θεματολογία, κείμενα και μελέτες, που περιέχονται στον τόμο:

Α) Η ΦΡΑΓΚΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΗΛΕΙΑ

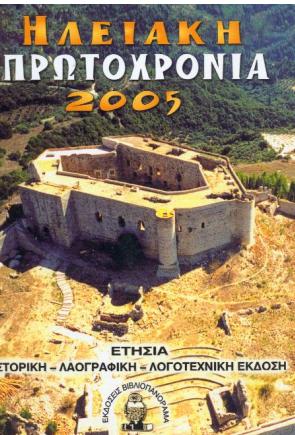
Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 800 ετών από την επιβολή τής Φραγκοκρατίας στην Ηλεία (1205-2005), ο τόμος περιέχει σχετικό αφιέρωμα, στο οποίο βρίσκουμε άρθρα, όπως: 1) "Απόβαση των Φράγκων κατάπτωτών- 1η Μαΐου 1205-Από την πόλη Αχαΐας στην Ανδραβίδα" του Παναγιώτη Καράμπελα, 2) "Η τέταρη Σταυροφορία και το Φραγκικό Πριγκιπάτο της Αχαΐας (1205-1430)" τών: Μυρτώης Γεωργοπούλου-Βέρρα, και Δημητρίου Αθανασούλη, 3) "Η Φραγκοκρατία στην Πλεοπόννησο και ειδικότερα στην Ηλεία" του Κων/ου Πανίτσα, 4) "Η Φραγκοκρατία στην Ηλεία" του Γεωργίου Κουρκούτα, 5) "Η Γλαρέντια και το Νομισματοκοπείο της" του Χρήστου Μούλια, 6) "Η Φραγκοκρατία στην επαρχία Ολυμπίας" του π. Νικολάου Κοντοβουνίου, 7) "Η Ηλεία του 15ου αιώνος" του αείμνηστου Νίνου Ψυχογού, 8) "Έλληνες και Φράγκοι" του +Νίκου Καζαντζάκη, κ. α.

Β) ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ

Για την κορυφαία αθλητική διοργάνωση τής αρχαϊστικής Ηλίδας, και του σύγχρονου κόσμου, διαβάζουμε μεταξύ άλλων: 1) "Ολυμπιάδα του 2004: Αθήνα-Ηλίδα-Ολυμπία" (Ποιητική σύνθεση) της Μάχης Παπαγεωργίου, 2) "Δύο Σπαρτιάτισσες στην Ολυμπία" του Σαράντου Καργάκου, 3) "Αρραχίων ο Φυγαλεύς, ένας μεγάλος Ολυμπιονίκης" του Βαγγέλη Γιαννικόπουλου, 4) "Η αναβίωση των Ηραίων: Οι Σκυλούντινοι γεννήτορες του Ολυμπιακού Πνεύματος" του Κων/ου Κοτσανά, κ.ά.

Γ) ΤΟΠΙΚΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΤΗΣ ΗΛΕΙΑΣ

Για την αρχαιολογία τής Ηλείας, διαβάζουμε μεταξύ άλλων: 1) "Το κυριάρχα φύλα που κατοικούσαν την Ηλεία και η τελική επικράτηση των Ηλείων" του Διονύσου Αγιαννίτουσου, 2) "Νεκροταφείο κλασικών χρονών στον Σταφιδοκάμπο Ηλείας" της Ξένης Αραποτσάνη, 3) "Αρχαιολογικά ευρήματα της προχριστιανικής εποχής- Έλισσας" του Πάνου Παναγόπουλου, 4) "Ο αρχαίος κόσμος και οι λατρευτικές του εκδηλώσεις" του Αθανασίου Δ. Τσάκωνα, 5) "Ο Ναός του Διονύσου στην Ηλίδα" του

ουλούπιμπετ" του Παύλου Μιντζόπουλου, 2) "Η Ηλεία στο μισόφωτο τής Ιστορίας. Η πόλη της Γαστούνης" του Κώστα Γ. Γιαννακάκου, 3) "Το τοπωνύμιο ΓΑΣΤΟΥΝΗ" του Κων/ου Λουύπτα, 4) "Ιστορική προσευχή στην Παναγία Καθολίκη" του Τάσου Αθ. Γριπούπουλου, 5) "Παλαιοπαναγία Μανυλάδος" του Αλέξη Καστρινού, 6) "Μίλι περιδάβαση στα Ξωκλήσια της Ηλείας. Μίλι πρόσκληση για την Βιβλιοθήκη κάθε Ηλείου. Το συνιστούμε ανεπιφύλακτα. Ο Αναγνώστης μόνο κέρδος έχει να αποκομίσει από την μελέτη του.- Άγγελος Λιβαθίνος

Ε) ΝΕΩΤΕΡΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΗΛΕΙΑΣ

Εδώ βρίσκουμε κείμενα, αναφέρομενα σε θέματα πρό και μετά την Επανάσταση:

1) "Η προσφορά της Αγιουλινίτασ στον Εθνικο-απελευθερωτικό Αγώνα του 1821" του Χρυσοβαλάντη Δημητρόπουλου, 2) "Επίσκεψη του I. Καποδιστρίου στον Πύργο το 1829" του Κων/ου Γρ. Κυριακόπουλου, 3) "Αντώνιος Μουλογιανάκης και Αναγνώστης Δαλιάνης" του Βύρωνα Δάβου, 4) "Το πρώτο επίσημο Μαθητολόγιο του Δημοτικού Σχολείου Καρδαμά (1896), και μερικές πληροφορίες για την Ανθρωπογέωγραφία του Καρδαμά" του Ιωάννη Λιβαθίνου, 5) "Η πρώτη Αγρονομία της Ηλείας" του Ιωάννου Μ. Βορβίλα, 6) "Του Ανταποκριτού μας" του Διονύσου Κράκη, 7) "Πύργος" του Ιωάννου Κανδύα, κ.ά

ΣΤ) ΘΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

1) "Ο Οσιος Ιωακείμ ο Νέος" του Αρχιμ. Δαμασκηνού Πετράκου, 2) "Ο Πολιτισμός μας είναι Πολιτισμός: " της Γεωργίας Δημακοπούλου-Ζαχαροπούλου, 3) "Τα χρόνια του Ανθρώπου κάτω από το πρόσωπο του Χριστιανισμού" του Διονυσίου Χρυστού

Ζ) ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Ενδιαφέρουσες λαογραφικές μελέτες πλουτίζουν το υλικό του τόμου, όπως: 1) "Οινοπνεύματα και ανέκδοτες ιστορίες "

**Εντός Εκτός και Επί τα Αυτά
Γράφει ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ**

Ο αμίαντος στο σχολείο

Μαθηνούμε, οτι ο κ. Νομάρχης θα επισκεφθεί την Δημοτικά σχολεία, που έχουν αιθουσες με αμίαντο, στην Αμαλιάδα, στην Κάτω Παναγία Κάστρου, κατ στο Εράκι. Για να επιτεωρήσει τις εργασίες αντικατάστασης αυτών τών αιθουσών με άλλες χωρίς αιμάντα. Ομως, για τις αιθουσες του Δημοτικού Σχολείου Καρδαμά, που ακόμη είναι με αμίαντο, ούτε κούβετα δεν ακούμε από τους "αρμόδιους". Αλλιώς, ο τοπικοί "Αρχοντες" τι έχουν να πούν;

Το "κάψιμο" τού Ιούδα

Διαβάσμε πρόφαστα, ότι ο Εβραιοκρατούμενος ΗΠΑ ενοχλούνται σφόρδα από το ελληνικό έθιμο, σε διάφορες περιοχές της Χώρας μας να "καίνε" οι Ελλήνες τον Ιούδα. Και επιτευχούν να μες εγκαίσουν και να μας ...συνεπίσουν! Οι Αμερικανοί ξέπιασαν ανθελληνικά για άλλη μία φορά. Σκασία μας! Πάει πολύ, κανεις να μας κάνουν μαθηματα πολιτισμους οι Εβραιοασεμένιοι. Τους γνωρίζουμε και από την άνη και από την ανάπτυξη! Όπως και όλος ο κόσμος.

Για το άλλο έθιμο, το "κάψιμο" του Αράπη, όμως, κούβενταν το Εβραιοασεμένικό "λόδιτο!" Στάχτη και μπούλημπερη η "Αράπη" γι' αυτούς! Οι Εβραίοι είναι οι φροντίδα τους. Για τα κάνουμε, όμως. Ο Πολιτισμός ενός λαού είναι ο απαίνασμα των πλειστημάνων του και των πράξεων του. "Και απελθων, απήγετο"

Καρδαμάς... ταλαίπωρος

Λα, λοιπόν, που οι τοπικοί μας "άρχοντες" φρίνζουν και για τον Καρδαμά, το τρίτο σε πληθυσμό χωριό του Δήμου Αμαλιάδας. Κι ας διαμαρτύρονται καποιοι. "Πρέπει να μιλούν αυτοί που έρουν", είπε κάποιος "ωαστήρας" του Δήμου! Δίκιο έχει! Οι Πολίτες "δεν έρουν"! Ενώ αυτός...

Μπορεί να μην άλλαξαν ακόμη το δίκτυο υδρεύσεων που είναι από αμάντα. Μπορεί ακόμη να είναι στην θέση τους οι αιθουσες διδασκαλίας του Δημοτικού σχολείου από αμάντα. Μπορεί ακόμη τα πεζοδρόμια του Καρδαμά που παραμένουν ίδια εδώ και ... εκατό χρόνια! Οι "άρχοντες" όμως το παλατίσαν, να αλλάξουν καπέτι τέλους και στον ταλαίπωρο Καρδαμά. Και άλλαξαν από της ταπετέλες! Αλλάξαν την θέση του τόνου και τον έκαναν "Καρδάμας"!!! Στον δρόμο για Σαββάτα, βρίσκεται από το 2002 αυτή την τακιδιά. Αναρρόγαφη! Και δεν συγκινέθηκε κανείς "άρχοντες" οι άλλαξε τον τόνο! Έλεος, κύριοι, κάροντες!" Όχι όλα έργα! Μπούκλισαμε! Αλλιώς, οι κατασκευαστές τών πινακίδων αυτών σε ποια Γλώσσα ομιλούν; Έτσι, από περιέργεια ρωτάμε.-

ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΔΑΜΑ

102 FM ΟΛΟ ΤΟ 24ΩΡΟ

Τηλ. 26220-26115, 27111

Τηλεομοιότυπο(Φάξ): 26526

ΣΤΕΓΝΟ ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

"Κρίνος"

Άμεση Εξυπηρέτηση

Λάγκας Δημήτριος

Σολωμού 36, Πάτρα

Τηλ. 2610-323818

Παναγιωτόπουλος

ΚΕΡΑΜΟΤΟΥΒΑΟΠΟΙΑ ΑΒΕΕ

12ο ΧΙΛ. ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ

ΠΥΡΓΟΥ-ΑΜΑΛΙΑΔΑΣ

T.K. 272 00 ΗΛΕΙΑ

ΤΗΛ. 26220-27374 (8 γραμμές)

ΤΗΛΕΟΜΟΙΟΤΥΠΟ(ΦΑΞ): 26220-38054

ΕΥΑΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Ντουλάπτια- Ντουλάπτες

Κάσσες- Πόρτες- Κουζίνες

Λιβαθίνος Κων/νος

Αθήνα

Τηλ. 210-2773232, Κιν. 6936-617213

ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ "ΕΚΟ"

ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ-ΛΙΠΑΝΤΗΡΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

Έναντι Ραδιοφάρου Καρδαμά ΑΘΑΝ. ΑΠ. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

ΤΗΛ. 26220-22527